

POSUDEK OPONENTKY DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno studentky doktorského studijního programu: Mgr. Jiří Moravec, J.D.

Název disertační práce: Financial Aspects of Global Payment Systems

Oponentka disertační práce: JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D.

1. Aktuálnost tématu a vhodnost zvolených metod vědecké práce:

Autor disertační práce, který je studentem doktorského studijního programu Teoretické právní vědy v oboru Finanční právo na PF UK v Praze, zpracoval téma Financial Aspects of Global Payment Systems. Nenašla jsem v ní, bohužel, důvod, který ho vedl k tomu, proč zpracoval právě téma, které je předloženo. Z textu práce, zejména pak z poznámek pod čarou, lze vysledovat dlouhodobý odborný zájem o virtuální aktiva, nicméně postrádám zmínku o tom, proč konkrétně. Jde o osobní zájem vycházející z vlastnictví virtuálních aktiv? Nebo ze zkušeností z těžby či obchodování s virtuálními aktivy? Žádám zmínku o tom u ústní obhajoby disertační práce. Dále musím konstatovat, že by bylo vhodné uvést hodnocení přínosu této disertační práce pro odbornou veřejnost, ale i pro autora samotného - jinými slovy, v čem spatřuje přidanou hodnotu své disertační práce.

Téma shledávám v podstatě aktuálním a poskytujícím prostor pro další odborné diskuze.

Metody vědecké práce autor zmiňuje výslovně. Pro tento typ kvalifikační práce by bylo ale vhodnější daný aspekt rozpracovat. Osobně se domnívám, že byt' autor uvádí i metodu analýzy, právní analýze nebylo úplně učiněno zadost – konkrétně tím chci říct, že pokud zpracovatel podává definice základních pojmů, omezuje se na jednu vybranou, aniž by uvedl proč. Vzhledem k tomu, že problematika není příliš právně podchycena, očekávala bych větší ponoření do teorie, předkládání více definic, stanovisek či názorů, a na to navazující dedukci autora disertační práce jak na úrovni ČR, EU, ale i uvedení postojů některých dalších zemí, aby z toho vzešly jeho vlastní závěry, popř. definice.

Na tomto místě pokládám dotaz ke str. 10., kde v závěru autor uvádí (zjednodušeně řečeno), že si vybral pro používání v textu pojem „digitální“, protože vyhovuje lépe než označení „virtuální“. Ačkoli před tímto konstatováním dané instituty vysvětluje, žádám o důvod – proč přesně pojem „digitální“ a ne „virtuální“. Podle mého názoru je navíc teoretický pojem „digitální měna“ širší než „virtuální měna“.

2. Obsahová stránka disertační práce:

Autor zpracoval disertační práci v rozsahu celkem 183 stran textu. Rozdělil ji sedmi hlavními kapitolami, včetně nezbytného Introduction to Financial Aspects of Global Payment System (tuto kapitolu bych já osobně viděla až jako druhou, neboť v klasickém Úvodu bych si představovala obecnější záležitosti týkající se podstaty disertační práce a jejího zpracování jako takového, včetně mnou již zmíněného důvodu výběru tématu) a Thesis Summary and Conclusion. Ty dále rozpracoval v podkapitolách.

Co se samotného obsahu disertační práce týče, zpracovatel postupuje od teoretických pojmů, historického vývoje, přes přiblížení fungování systému a jeho podstatu. Sám autor až na str. 86 v prvním odstavci podkapitoly 5.1 konstatuje, že psal/i o historických a technických aspektech digitálních aktiv s tím, že další část disertační práce věnuje/í aktuálnímu užívání digitálních aktiv, což představuje mix sociálních, teoretických a také právních aspektů. Ačkoli toto shledávám zajímavým, v rámci daného typu kvalifikační práce z finančního práva bych předpokládala, že právě teoreticko-právním aspektům, resp. analýze a dedukci z toho vyplývajícím, bude věnován větší prostor. Pokud by na to autor navázal úvahy de lege ferenda v rámci finančního práva či odhady pro futuro, mám za to, že přínos zpracování tématu by byl evidentní. Chápu, že to není jednoduché, byť i sebemenší pokus bych ocenila, včetně konstatování, že právní regulace v tomto stadiu není/by nebyla přínosná, že důležité je podchytit tu trestně-právní stránku (té se autor věnuje na bázi představení kriminálních rizik), atp. Náznak zabývat se tímto vidím sice v rámci podkapitoly 6.4.2, ale hlubší rozpracování by bylo jistě přínosné.

Podkapitola 5.6 je věnována regulaci/zachycení problematiky i „institucionálního zakotvení“ v USA. Přiblížení je jistě opět zajímavé. Chtěla bych se zeptat, jaký vliv má úprava v USA na regulaci v EU, potažmo v ČR?

A na závěr – bude-li prostor – doporučuji u ústní obhajoby okomentovat aktuální finančně-právní stav v ČR, a to na poli základních institutů i s přesahem do roviny daňově-právní.

3. Formální stránka disertační práce:

K formální stránce disertační práce mám vlastně jednu připomínku - a to, že číslování kapitol nemá být zakončené tečkou.

Byť to v dnešní době není nezvyklé, zajímalo by mě také, proč se autor rozhodl napsat disertační práci v angličtině. I tento fakt mohl být v textu uvedený. A poslední – spíše dotaz než připomínka – proč se autor rozhodl psát v množném čísle? Psaní disertační práce považuji za poměrně zásadní kvalifikační počín studenta doktorského studijního program, který by takto měl být, podle mého názoru, prezentován.

4. Dotazy k ústní obhajobě disertační práce:

Uvedla jsem v textu posudku. Za jejich zodpovězení předem děkuji.

5. Shrnutí a hodnocení disertační práce:

Disertační práce na téma Financial Aspects of Global Payment Systems Mgr. Jiřího Moravce, J.D., patří tematicky, podle mého názoru, k zajímavým kvalifikačním pracím. Autor zpracoval téma z určitého úhlu pohledu, které proto i do budoucna skýtá široký prostor pro odborné diskuze, zejména bych doporučovala v právní oblasti.

Na závěr tedy mohu konstatovat, že i přes uvedené připomínky tato disertační práce v zásadě splňuje jak obsahové tak formální požadavky kladené na tento druh kvalifikační práce.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Olomouci dne 13. září 2022

JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D.